

Številka: 007-112/2025

Ljubljana, 24. 6. 2025

EVA: 2025-2180-0014

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (EVA: 2025-2180-0014) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (EVA: 2025-2180-0014) in ga predloži Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po nujnem zakonodajnem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

Sklep prejmejo:

- Državni zbor republike Slovenije,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora (Uradni list Republike Slovenije, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) obravnava predlog Zakona o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (EVA: 2025-2180-0014) (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) po nujnem postopku, ker je sprejem predloga zakona potreben, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

S predlogom zakona se delno prenaša Direktiva (EU) 2025/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2025 o spremembi direktiv (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 glede datumov, od katerih morajo države članice uporabljati nekatere zahteve glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (UL L št. 2025/794 z dne 16. 4. 2025; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2025/794/EU), s čimer se posega v prehodno določbo Zakona o spremembah in dopolnitvah

Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list Republike Slovenije, št. 102/24; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1M), kar bo podaljšalo prehodno obdobje za poročanje o trajnostnosti, ki ga določa Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (Direktiva 2022/2464/EU).

Direktiva 2022/2464/EU je bila ob svojem sprejetju na ravni Evropske unije prepoznana kot pomemben mejnik pri zagotavljanju preglednosti, spodbujanju trajnostnih poslovnih praks in odgovornega ravnanja ter pomeni izjemno pomemben korak k večjemu spoštovanju človekovih pravic in okolja s strani gospodarskih družb. Ker je bila ta v slovenski pravni red prenesena z ZGD-1M, ki je začel veljati 18. 12. 2024, so gospodarske družbe v Republiki Sloveniji postavljene v neenak položaj v primerjavi z gospodarskimi družbami iz držav, ki Direktive 2022/2464/EU še niso prenesle. Gospodarske družbe v Republiki Sloveniji se namreč že pripravljajo na poročanje o trajnostnosti za leto 2025, kar pomeni, da se le-te stroškom in bremenom ne bodo mogle v celoti izogniti za ciljno obdobje. Izvajanje Direktive 2022/2464/EU v novih in težkih razmerah je ob vseh izzivih, s katerimi se soočajo gospodarske družbe, za njih izjemno stroškovno in administrativno obremenjujoče. V novih in težkih razmerah je namreč konkurenčnost gospodarstva pod pritiskom zaradi visokih cen energije, tehnološke konkurence in naraščajočih geopolitičnih napetosti. Zaradi zaščite konkurenčnega gospodarstva je treba prilagoditi zakonodajni okvir v smeri poenostavitve in razbremenitev gospodarskih družb, hkrati pa ostati zavezan k izpolnitvi ciljem evropskega zelenega dogovora. Zato je sprejem predloga zakona nujen za razbremenitev gospodarskih družb regulativnih bremen tako, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti, da se zaščiti konkurenčno gospodarstvo, saj te gospodarske družbe s svojim delovanjem lahko bistveno vplivajo na gospodarsko, socialno in finančno stabilnost.

Le z obravnavo in sprejemom predloga zakona po nujnem postopku se lahko čim prej zagotovi pravna varnost in razbremeni gospodarske družbe regulativnih bremen tako, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg
Martina Gašperlin, sekretarka, vodja Sektorja za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg
Sabina Trokić, sekretarka, Sektor za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg
Zlatko Ratej, sekretar, Sektor za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport
mag. Dejan Židan, državni sekretar
Matjaž Frangež, državni sekretar
mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg
Martina Gašperlin, sekretarka, vodja Sektorja za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg
Sabina Trokić, sekretarka, Sektor za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg
Zlatko Ratej, sekretar, Sektor za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg

5. Kratek povzetek gradiva:

S predlogom zakona se v slovenski pravni red prenaša Direktiva (EU) 2025/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2025 o spremembi direktiv (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 glede datumov, od katerih morajo države članice uporabljati nekatere zahteve glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (UL L št. 2025/794 z dne 16. 4. 2025).

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
----	--	-------

b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ			
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:			
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ			

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogov in pripomb združenj nismo prejeli.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave:)

Gradivo je bilo dne ____ do ____ objavljeno na portalu e-demokracija in ____ na spletnih straneh predlagatelja.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

**Matjaž Han
MINISTER**

**ZAKON
O SPREMEMBAH ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O
GOSPODARSKIH DRUŽBAH**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10, 75/23 in 102/24; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1) je temeljni sistemski zakon na področju prava družb ter med drugim določa temeljna statusna korporacijska pravila ustanovitve in poslovanja gospodarskih družb in podružnic tujih podjetij. Družba o poslovanju poroča z različnimi poročili. Poslovanje tako lahko razkrije na več načinov, eden od načinov, ki je tudi zakonsko predpisan, pa je z letnim poročilom. Gospodarske družbe (in podjetniki) morajo enkrat letno sestaviti letno poročilo, katerega obseg in vsebina sta odvisna od njihove velikosti, pri čemer se umestitev v velikostni razred (mikro, majhne, srednje in velike družbe) določi na podlagi števila zaposlenih (povprečno število delavcev v poslovnem letu), čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive, kot to določa 55. člen ZGD-1.

V skladu z ZGD-1 je najbolj obširno letno poročilo družb, ki so zavezane k revidiranju. Letna poročila srednjih in velikih kapitalskih družb ter dvojnih družb morajo biti v skladu s 60. členom ZGD-1 sestavljena iz (najmanj) bilance stanja, izkaza poslovnega izida, izkaza denarnih tokov, izkaza gibanja kapitala, izkaza drugega vseobsegajočega donosa, priloge s pojasnili k izkazom in poslovnega poročila iz 70. člena ZGD-1. Letno poročilo mora biti sestavljeno jasno in pregledno, izkazovati pa mora resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti družbe, njenega finančnega položaja in poslovnega izida, kot to določa prvi odstavek 61. člena ZGD-1. Za pravilnost letnega poročila so v skladu s svojimi pristojnostmi glede na posamezno obliko družbe odgovorni vsi člani organov vodenja in nadzora družbe, ki morajo skupno zagotavljati, da so letna poročila z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in izjavo o nefinančnem poslovanju, sestavljena in objavljena v skladu z ZGD-1, slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (prvi odstavek 60.a člena ZGD-1).

Z letnim poročilom družba prikaže, kako je v preteklem poslovnem letu delovala in poslovala ter kako je bila pri tem uspešna. Pri tem lahko seveda razkrije tudi več informacij od zakonsko predpisanih. Gre predvsem za informacije, ki se nanašajo na poslovne dogodke, ki niso zajeti v računovodskih izkazih. Razkritje takšnih informacij družbam prinaša koristi, kot so ugled, da družba ravna družbeno in socialno odgovorno, da skrbi za zaposlene, okolje in naravo ipd. S tem družbe krepijo tudi svojo prepoznavnost in konkurenčno prednost. Te informacije danes niso zanimive le za lastnike, ki jih zanima zlasti, koliko dobička je družba dosegla v preteklem poslovnem letu, ali je dosegla zastavljene cilje, kakšni so načrti za prihodnja leta ter kako hitro napreduje, temveč tudi za druge zunanje uporabnike računovodskih informacij, kot so vlagatelji, dobavitelji, upniki, kupci, splošna javnost in država. Informacije o družbi so pomembne tudi za notranje uporabnike računovodskih informacij, med njimi so zelo pomembni zaposleni v družbi, tem se z vpogledom v družbino dogajanje omogoča, da se z družbo, v kateri so zaposleni, tudi bolj povežejo, kar se kaže v večjem zadovoljstvu na delovnem mestu in večji lojalnosti do delodajalca.

Čeprav se že večina družb odloči, da v letnem poročilu prostovoljno razkrijejo tudi širše informacije, ki se nanašajo na poslovne dogodke, o katerih družbe niso zavezane poročati, se občasno na podlagi analiz, proučitev in strokovnih mnenj izkaže za smotno, da se razkritje nekaterih informacij v zvezi s poslovanjem družb določi kot obvezno. Kadar odločitve sprejmejo pristojne institucije Evropske unije z uredbami kot predpisi za poenotenje prava ter z direktivami kot predpisi za usklajevanje prava, je treba nacionalno zakonodajo ustrezno prilagoditi pravu Evropske unije.

Zaradi usklajevanja in poenotenja evropskega prava družb je bil bilančni oziroma računovodski del v ZGD-1 velikokrat pomembno spremenjen. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 55/15; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1I) se je v slovenski pravni red delno prenesla Direktiva 2013/34/EU z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/34/EU). Direktiva 2013/34/EU je na novo uredila pragove za razvrščanje družb med mikro, majhne, srednje in velike družbe, spremenila vsebino, obliko in obveznosti priprave konsolidiranega letnega poročila, spremenila vsebino priloge k računovodskim izkazom ter določila poenostavitve za mikro družbe. Poleg tega je naložila nove obveznosti za subjekte javnega interesa ter obveznost priprave in vsebino poročila o plačilih vladam za velike družbe, katerih dejavnost zajema raziskovanje, iskanje, odkrivanje, razvijanje in izkoriščanje zalog mineralov, nafte, zemeljskega plina in pragozdov. Poleg Direktive 2013/34/EU se je z ZGD-1I v pravni red Republike Slovenije delno prenesla tudi Direktiva 2014/56/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2006/43/ES o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze (UL L št. 158 z dne 27. 5. 2014, str. 196; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/56/EU), na podlagi katere se je uredilo revizorjevo poročilo in so se določile dodatne zahteve v zvezi z revizijsko komisijo. Z isto novelo se je uredilo tudi izvajanje Uredbe Komisije (ES) št. 1126/2008 z dne 3. novembra 2008 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/ES (UL L št. 320 z dne 29. 11. 2008, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1126/2008/ES), ki določa opcijo za države članice glede uporabe mednarodnih računovodskih standardov za določeno vrsto družb.

V poglavje ZGD-1 o letnih poročilih se je poseglo tudi z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 15/17; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1J), s katerim se je v slovenski pravni red prenesla Direktiva 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin (UL L št. 330 z dne 15. 11. 2014, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/95/EU). Glavni cilj navedene direktive je bilo izboljšanje družbene odgovornosti, za doseg katere morajo družbe pri poslovanju in sprejemanju strategije upoštevati tudi socialna in okoljska vprašanja. Preglednost tako imenovanih nefinančnih informacij je lahko družbam v pomoč pri boljšem upravljanju nefinančnih tveganj in priložnosti. Za doseg navedenega cilja je navedena direktiva določila tudi obvezno razkrivanje pomembnih informacij v obliki izjave v okviru letnih poročil družb. Na podlagi navedene direktive je ZGD-1J k pripravi izjave o nefinančnem poslovanju zavezal subjekte javnega interesa, katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500, in družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih na konsolidirani ravni je večje od 500. Družbe, ki izpolnjujejo omenjene pogoje, so v skladu s 70.c členom ZGD-1 dolžne v poslovno poročilo vključiti izjavo o nefinančnem poslovanju, ki – če je to potrebno za razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja družbe ter učinka njenih dejavnosti – vsebuje informacije o okoljskih, socialnih in kadrovskih zadevah, spoštovanju človekovih pravic ter zadevah v zvezi z bojem proti korupciji in podkupovanju. Direktiva 2014/95/EU je izrecno določila, da so te obveznosti oproščene majhne in srednje družbe, čemur je sledil tudi ZGD-1J. Poleg izjave o nefinančnem poslovanju ZGD-1 v skladu z Direktivo 2013/34/EU v 70. členu določa tudi obveznost za družbe, ki so zavezane k reviziji, da v poslovno poročilo vključijo tudi izjavo o upravljanju družbe.

Navedena izjava vključuje navedbo, ali družba pri poslovanju uporablja kodeks, navedbo tega kodeksa, njegovo javno dostopnost in navedbo posameznih določb kodeksa, ki jih družba ni upoštevala, z ustrežno utemeljitvijo. Navedena določba je bila v ZGD-1 vključena zato, da se oblikuje pregleden, učinkovit in razumljiv sistem upravljanja, ki vzbuja zaupanje vlagateljev, zaposlenih in širše javnosti v sistem korporativnega upravljanja. Za izboljšanje korporativnega upravljanja je ZGD-1I s spremembo petega odstavka 70. člena razširil krog družb, ki morajo v poslovno poročilo vključiti izjavo o upravljanju družbe. Pred omenjeno novelo so izjavo o upravljanju družbe pripravljale samo javne družbe, po uveljavitvi novele pa vse družbe, ki so zavezane k reviziji. Z omenjeno izjavo se razkrivajo informacije o korporativnem upravljanju v družbi. Ti podatki so pomembni za deležnike, ki poslujejo z družbo (dobavitelji, upniki, delavci, država, banke, vlagatelji), saj jim omogočajo, da lahko, še preden začnejo sodelovati z družbo, ugotovijo, kakšno je upravljanje v družbi. Direktiva 2014/95/EU je določila dopolnitev vsebine izjave o upravljanju družbe z opisom politike raznolikosti zastopanja v organih vodenja ali nadzora (raznolikost po spolu, starosti, izobrazbi). Omenjena določba je bila v ZGD-1 prenesena z novelo ZGD-1I, pri čemer je ta obveznost veljala za vse družbe, ki so zavezane k pripravi poslovnega poročila. Zaradi potrebe po uskladitvi z Direktivo 2014/95/EU pa je opis politike raznolikosti z novelo ZGD-1J postal del izjave o upravljanju družbe in je tako zavezal le družbe, ki so zavezane k reviziji.

V poglavje ZGD-1 o letnih poročilih se je poseglo tudi z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1M), s katerim sta se prenašali Direktiva (EU) 2021/2101 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2021 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja davčnih informacij v zvezi z dohodki s strani nekaterih podjetij in podružnic (UL L št. 429 z dne 1. 12. 2021, str. 1) in Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (UL L št. 322 z dne 16. 12. 2022, str. 15; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2022/2464/EU).

S predlogom Zakona o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (EVA: 2025-2180-0014) (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) se delno prenaša Direktiva (EU) 2025/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2025 o spremembi direktiv (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 glede datumov, od katerih morajo države članice uporabljati nekatere zahteve glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (UL L št. 2025/794 z dne 16. 4. 2025; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2025/794/EU) s katerim se posega v prehodno določbo, da bi se podaljšalo prehodno obdobje za izvajanje zahtev, ki jih določa Direktiva 2022/2464/EU.

V ločenem zakonodajnem predlogu, ki ga je Komisija vzporedno predložila v obravnavo, pa se predlaga vsebinske poenostavitve Direktive 2022/2464/EU in Direktive (EU) 2024/1760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in Uredbe (EU) 2023/2859 (UL L št. 2024/1760 z dne 5. 7. 2024; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2024/1760/EU), vključno z Uredbo (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088. Ker morajo biti poenostavitve premišljene, sorazmerne in utemeljene, je potreben določen čas, da se predlogi preučijo in uskladijo med državami članicami, zato je pomembno, da se z ločenim zakonodajnim aktom zagotovi dovolj časa za to in posledično za implementacijo določb v zvezi s poročanjem o trajnostnosti, izvajanjem trajnostnega skrbnega pregleda in za prenos Direktive 2024/1760/EU.

Direktiva 2025/794/EU

Splošni cilj Direktive 2025/794/EU, ki sta jo Evropski parlament in Svet Evropske unije sprejela 14. 4. 2025 je zagotoviti razbremenitev podjetij regulativnih bremen tako, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti ter izvajanja trajnostnega skrbnega pregleda.

Direktiva 2025/794/EU podaljšuje roke za uveljavitev zahtev, ki izhajajo iz Direktive 2022/2464/EU za dve leti. Prav tako Direktiva 2025/794/EU podaljšuje roke za uveljavitev zahtev, ki izhajajo iz Direktive (EU) 2024/1760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in Uredbe (EU) 2023/2859 za eno leto, kot tudi rok za njen prenos v nacionalne zakonodaje držav članic za eno leto (do 26. junija 2027 namesto 26. junija 2026).

Direktiva 2022/2464/EU je začela veljati 5. januarja 2023 in ureja zahteve glede poročanja podjetij o trajnostnosti. Njen cilj je zagotoviti, da imajo vlagatelji informacije, ki jih potrebujejo za razumevanje in obvladovanje tveganj, ki so jim podjetja, v katera se vlaga, izpostavljena zaradi podnebnih sprememb in drugih vprašanj v zvezi s trajnostnostjo. Prav tako je njen cilj zagotoviti, da imajo vlagatelji in drugi deležniki potrebne informacije o vplivih podjetij na ljudi in okolje. S tem prispeva k finančni stabilnosti in okoljski celovitosti. To je tudi pogoj za to, da se finančni viri stekajo k podjetjem, ki si prizadevajo za cilje glede trajnostnosti, ter ustvarja večjo odgovornost in preglednost do vseh deležnikov v zvezi s trajnostno uspešnostjo podjetij.

Direktiva 2022/2464/EU določa obvezno pripravo poročila o trajnostnosti, ki je del letnega poročila, za določen obseg zavezancev. Trenutno so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti vse velike družbe, majhne in srednje družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in obvladujoče družbe velikih skupin ter izdajatelji, ki spadajo v te skupine družb. Začetek uveljavitve zahtev glede poročanja poteka postopoma glede na velikost družb, in sicer:

1. Velike družbe, ki so subjekti javnega interesa, z več kot 500 zaposlenimi v poslovnem letu, in subjekti javnega interesa, ki so obvladujoče družbe velike skupine, s povprečno več kot 500 zaposlenimi v poslovnem letu na dan bilance stanja na konsolidirani podlagi, morajo leta 2025 poročati za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje.
2. Druge velike družbe in druge obvladujoče družbe velike skupine morajo poročati leta 2026 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali pozneje.
3. Majhne in srednje družbe (razen mikro družb), majhne in nekompleksne institucije, lastne zavarovalnice in lastne pozavarovalnice morajo poročati leta 2027 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2026 ali pozneje.

Za dosego cilja poenostavitve nekaterih obstoječih obveznosti poročanja o trajnostnosti ter zmanjšanje povezanega upravnega bremena za družbe, in za zagotovitev pravne jasnosti ter preprečitev, da bi družbe imele nepotrebne stroške, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, je določeno, da se zahteve glede poročanja o trajnostnosti za zgoraj navedeno drugo in tretjo skupino družb odložijo za dve leti. To pomeni, da bodo velike družbe in druge obvladujoče družbe velike skupine morale poročati leta 2028 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2027 ali pozneje. Majhne in srednje družbe, majhne in nekompleksne institucije, lastne zavarovalnice in lastne pozavarovalnice pa bodo morale poročati leta 2029 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2028 ali pozneje.

Obveznosti za prvo skupino družb so že pričele veljati, zato se jim bo olajšalo poročanje z drugimi ukrepi, kot na primer s poenostavitvijo Evropskih standardov trajnostnega poročanja. Prav tako se v okviru Predloga Direktive o spremembi direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 v zvezi z določenimi zahtevami glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (COM/2025/81 final z dne 26. 2. 2025; v nadaljnjem besedilu: Predlog direktive v zvezi z določenimi zahtevami), predlaga višji prag za področje uporabe, tako da bodo v primeru sprejetja tega predloga zavezanci za trajnostno poročanje družbe z več kot 1.000

zaposlenimi. Na podlagi navedenega bo iz prve skupine družb izpadlo veliko število družb iz področja uporabe.

Direktivo 2025/794/EU je treba v nacionalni pravni red prenesti do 31. 12. 2025.

Stanje in pristojnosti v Sloveniji

Direktiva 2022/2464/EU je bila v slovenski pravni red delno prenesena z ZGD-1M (Uradni list RS, št. 102/24 z dne 3. 12. 2024). V prehodnih določbah je bil s 35. členom ZGD-1M v slovenski pravni red prenesen 5. člen Direktive 2022/2464/EU, ki določa začetek uporabe obveznosti glede poročanja o trajnostnosti, ki določa:

1. Da so prva skupina družb, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti za poslovno leto, ki se začne v letu 2024, velike družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan večje od 500 in obvladujoče družbe, ki so subjekti javnega interesa in ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, ter katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na dan bilance stanja na ravni skupine večje od 500. Teh je po naši oceni okoli 30.
2. Druga skupina družb, ki je zavezana poročati za poslovno leto 2025, zajema vse velike družbe (razen subjektov javnega interesa s povprečnim številom zaposlenih v poslovnem letu na bilančni presečni dan večjim od 500, ki so bili zavezani k poročanju v prvi skupini družb za poslovno leto, ki se začne v letu 2024) in obvladujoče družbe, ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, (razen za tiste, ki so bile zajete v prvi skupini družb). Teh je po naši oceni okoli 240.
3. Tretja skupina družb, ki je zavezana poročati za poslovno leto 2026 zajema vse srednje in majhne družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev (razen mikro družb), majhne in nekompleksne institucije, lastne zavarovalnice in pozavarovalnice. Teh je po naši oceni okoli 6.

V zvezi s prvo skupino zavezancev so na podlagi 3. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O, 75/23 in 102/24) subjekti javnega interesa:

1. družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev,
2. kreditne institucije,
3. zavarovalnice,
4. pokojninske družbe, in
5. velike družbe, zavezane k obvezni reviziji v skladu s 57. členom ZGD-1, v kateri imajo država ali samoupravne lokalne skupnosti skupaj ali samostojno, neposredno ali posredno večinski delež.

Subjekt javnega interesa je lahko tudi druga družba, zavezana k obvezni reviziji, če je tako določeno z drugim zakonom.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Pri pripravi predloga zakona se je sledilo predvsem naslednjim ciljem:

- uskladiti slovenski pravni red z evropsko zakonodajo, in sicer z Direktivo 2025/794/EU
- zagotoviti razbremenitev družb regulativnih bremen tako, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti
- zmanjšanje stroškov družb, vezanih na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti
- zagotoviti pravno jasnost glede pričetka uporabe obveznosti glede poročanja o trajnostnosti.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, na katerih temelji sedanja ureditev.

2.3 Poglavitne rešitve

– Predstavitev predlaganih rešitev:

1. Rešitve, povezane z uskladitvijo z Direktivo 2025/794/EU:

Predlog zakona ureja pravno podlago za podaljšanje roka za pričetek uporabe določil v zvezi z obveznostmi trajnostnega poročanja. To bo omogočilo družbam dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti. V skladu z navedenim se obveznosti glede poročanja o trajnostnosti za določene družbe odložijo za dve leti.

Dodaten čas je treba zagotoviti tudi zaradi od Direktive 2025/794/EU ločenega postopka sprejemanja Predloga direktive v zvezi z določenimi zahtevami, ki ga je v obravnavo vložila Evropska komisija, s katerim naj bi se uredile vsebinske poenostavitve Direktive 2022/2464/EU. Ker morajo biti omenjene vsebinske poenostavitve premišljene, sorazmerne in utemeljene, je potreben določen čas, da se predlogi preučijo in uskladijo med državami članicami, zato je pomembno, da se z zadevno direktivo uredi zamik rokov za implementacijo določb v zvezi s poročanjem o trajnostnosti.

b) Način reševanja:

- vprašanje, ki se bo urejalo s predlaganim zakonom

a) prenos Direktive 2025/794/EU.

- vprašanja, ki se bodo urejala z izvršilnimi predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati
- /

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- z veljavnim pravnim redom

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom Republike Slovenije in EU.

- s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo

Predlog zakona je usklajen s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo;

- s predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti ter »paketno« obravnavati

Predlog zakona je usklajen s predpisi, ki jih je treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati.

d) Usklajenost predloga zakona:

- s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi

Predlog zakona ne posega na področje lokalne samouprave, zato usklajevanje ni bilo potrebno.

- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba neusklajenih vprašanj)
- s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti)

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- ocena finančnih sredstev za državni proračun,

Zakon nima finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje novele zakona se ne predvideva poraba proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

- prikaz ureditve v pravnem redu EU

Evropski parlament je 6. 2. 2013 sprejel Resolucijo o družbeni odgovornosti gospodarskih družb: upravičljivo, pregledno in odgovorno poslovno ravnanje in trajnostna rast. Komisija je poudarila potrebo po razkrivanju nefinančnih informacij v Obnovljeni strategiji EU za družbeno odgovornost podjetij za obdobje 2011-14. Z Direktivo 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/34/EU) se je opredelilo, naj letno poročilo vključuje tako ključne finančne kot, kjer je to ustrezno, tudi nefinančne kazalnike uspešnosti, pomembne za specifično poslovanje, vključno z informacijami o okoljskih in kadrovskih zadevah, kolikor je to potrebno za razumevanje razvoja, uspešnosti ali položaja podjetja. Pravna ureditev iz Direktive 2013/34/EU je bila nato prenovljena z Direktivo 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin, ki je opredelila cilje razkrivanja nefinančnih informacij ter informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin (UL L št. 330 z dne 15. 11. 2014, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/95/EU). Direktiva 2014/95/EU je bila prenesena v slovenski pravni red z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah - ZGD-1J (Uradni list RS, št. 15/17), s katerim je bilo dodano besedilo zakonske določbe 70.c člena. Komisija je v svojem sporočilu z dne 8. marca 2018 z naslovom »Akcijski načrt: financiranje trajnostne rasti« določila ukrepe za doseganje ciljev, ki so: preusmeriti kapitalske tokove v naložbe v trajnostno rast, da bi dosegli trajnostno in vključujočo rast, obvladati finančna tveganja, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, izčrpavanja virov, degradacije okolja in socialnih vprašanj, ter spodbuditi preglednost in dolgoročno naravnost finančnih in gospodarskih dejavnosti. Evropski parlament in Svet sta v okviru izvajanja

tega akcijskega načrta za financiranje trajnostne rasti sprejela več zakonodajnih aktov. S sporočilom za javnost je Komisija z dne 17. junija 2019, katerega naslov je »Smernice za nefinančno poročanje: dopolnilo o poročanju o informacijah, povezanih s podnebjem« poudarila koristi za družbe v zvezi s poročanjem o informacijah, povezanih s podnebjem. V svojem sporočilu z dne 11. decembra 2019 z naslovom »Evropski zeleni dogovor« se je Komisija zavezala, da bo pregledala določbe o nefinančnem poročanju iz Direktive 2013/34/EU. Nefinančno poročanje je bilo nato nadomeščeno s trajnostnim poročanjem na podlagi Direktive 2022/2464/EU, ki je bila prenesena v slovenski pravni red z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu finančnih instrumentov - ZTFI-1C (Uradni list RS, št. 45/24), Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o revidiranju - ZRev-2C (Uradni list RS, št. 85/24) in ZGD-1M.

Predlog zakona je prilagojen pravu EU. Z njim se v slovenski pravni red prenaša Direktiva 2025/794/EU. Direktiva 2022/2464/EU določa obvezno pripravo poročila o trajnostnosti, ki je del letnega poročila, za določen obseg zavezancev. Trenutno so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti vse velike družbe, majhne in srednje družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu in obvladujoče družbe velikih skupin ter izdajatelji, ki spadajo v te skupine družb. Začetek uveljavitve zahtev glede poročanja poteka postopoma glede na velikost družb, in sicer:

1. Velike družbe, ki so subjekti javnega interesa, z več kot 500 zaposlenimi v poslovnem letu, in subjekti javnega interesa, ki so obvladujoče družbe velike skupine, s povprečno več kot 500 zaposlenimi v poslovnem letu na dan bilance stanja na konsolidirani podlagi, morajo leta 2025 poročati za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje.
2. Druge velike družbe in druge obvladujoče družbe velike skupine morajo poročati leta 2026 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2025 ali pozneje.
3. Majhne in srednje družbe (razen mikro družb), majhne in nekompleksne institucije, lastne zavarovalnice in lastne pozavarovalnice morajo poročati leta 2027 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2026 ali pozneje.

Za dosego cilja poenostavitve nekaterih obstoječih obveznosti poročanja o trajnostnosti ter zmanjšanje povezanega upravnega bremena za družbe, in za zagotovitev pravne jasnosti ter preprečitev, da bi družbe imele nepotrebne stroške, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, je z Direktivo 2025/794/EU določeno, da se zahteve glede poročanja o trajnostnosti za zgoraj navedeni drugo in tretjo skupino družb odložijo za dve leti. To pomeni, da bodo velike družbe in druge obvladujoče družbe velike skupine morale poročati leta 2028 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2027 ali pozneje. Majhne in srednje družbe, majhne in nekompleksne institucije, lastne zavarovalnice in lastne pozavarovalnice pa bodo morale poročati leta 2029 za poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2028 ali pozneje.

– prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU

Direktivo 2022/2464/EU je od sedemindvajsetih držav članic v nacionalni pravni red preneslo devetnajst držav članic, to so Belgija, Bolgarija, Češka, Danska, Estonija, Irska, Grčija, Francija, Hrvaška, Italija, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovenija, Slovaška, Finska in Švedska. O ukrepih za prenos Direktive 2022/2464/EU pa Komisije še ni obvestilo osem držav članic, in sicer Nemčija, Španija, Ciper, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Avstrija in Portugalska.

Na podlagi Direktive 2025/794/EU še ni bila sprejeta nova zakonodaja v nobeni državi članici, zato prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih, ki bi se nanašal na prenos te direktive, ni mogel biti pripravljen.

Hrvaška

Hrvaška je v svoj pravni red prenesla Direktivo 2022/2464/EU z devetimi pravnimi akti, in sicer s predpisi, ki urejajo revizijo (Zakon o reviziji NN 127/17 (Narodne Novine, št. 127/2017, z dne 20. 12. 2017), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji NN 85/24 (Narodne Novine, št. 85/2024, z dne 19. 7. 2024) in Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reviziji NN 27/24 (Narodne Novine, št. 27/2024, z dne 6. 3. 2024)), predpisi, ki urejajo trg kapitala (Zakon o tržištu kapitala NN 65/18 (Narodne Novine, št. 65/2018, z dne 19. 7. 2018), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala NN 17/20 (Narodne Novine, št. 17/2020, z dne 14. 2. 2020), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala NN 83/21 (Narodne Novine, št. 83/2021, z dne 21. 7. 2021), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala NN 151/22 (Narodne Novine, št. 151/2022, z dne 22. 12. 2022) in Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala NN 85/24 (Narodne Novine, št. 85/2024, z dne 19. 7. 2024)) in predpisom, ki ureja računovodstvo (Zakon o računovodstvu NN 85/24 (Narodne Novine, št. 85/2024, z dne 19. 7. 2024)).

Italija

Italija je prenesla Direktivo 2022/2464/EU v nacionalni pravni red z zakonodajnim aktom, št. 125, z dne 6. 9. 2024, ki ureja izvajanje navedene direktive (Decreto legislativo 6 settembre 2024, n. 125 recante "Attuazione della direttiva 2022/2464/UE del Parlamento europeo e del Consiglio del 14 dicembre 2022, recante modifica del regolamento 537/2014/UE, della direttiva 2004/109/ CE, della direttiva 2006/43/CE e della direttiva 2013/34/UE" per quanto riguarda la rendicontazione societaria di sostenibilità (*Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana*, št.: 212, z dne 10. 9. 2024)).

Francija

Francija je prenesla Direktivo 2022/2464/EU v nacionalni pravni red s tremi pravnimi akti, in sicer z zakonodajnim pravnim aktom, ki ureja prilagoditve pravu EU (LOI n° 2023-171 du 9 mars 2023 portant diverses dispositions d'adaptation au droit de l'Union européenne dans les domaines de l'économie, de la santé, du travail, des transports et de l'agriculture (NOR : ECOX2229741L) publiée au JORF n°0059 du 10 mars 2023 (*Journal Officiel de la République Française (JORF)*, z dne 10. 3. 2023)) in dvema pravnima aktoma, ki urejata objavo in potrditev informacij o trajnostnosti (Ordonnance n° 2023-1142 du 6 décembre 2023 relative à la publication et à la certification d'informations en matière de durabilité et aux obligations environnementales, sociales et de gouvernement d'entreprise des sociétés commerciales (*Journal Officiel de la République Française (JORF)*, z dne 7. 12. 2023) in Décret n° 2023-1394 du 30 décembre 2023 pris en application de l'ordonnance n° 2023-1142 du 6 décembre 2023 relative à la publication et à la certification d'informations en matière de durabilité et aux obligations environnementales, sociales et de gouvernement d'entreprise des sociétés commerciales (*Journal Officiel de la République Française (JORF)*, z dne 31. 12. 2023)).

- izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti EU s korelacijsko tabelo pri prenosu direktiv.

Izjava o skladnosti s korelacijsko tabelo (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne bo imel administrativnih posledic na poslovanje javne uprave ali pravosodne organe.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona ne bo imel posledic na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zaradi pravil Direktive 2022/2464/EU je bil predviden pozitiven učinek na okolje. Direktiva 2022/2464/EU zagotavlja razkritje informacij o vplivu podjetij na okolje in širšo družbeno skupnost in tveganjih, ki jih za družbe predstavljajo trajnostne zadeve. Predlagano podaljšanje rokov z Direktivo 2025/794/EU za izvajanje določb Direktive 2022/2464/EU bi zamaknilo pozitivne učinke na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Rešitve predloga zakona bodo pozitivno vplivale na gospodarstvo in poslovno okolje. Gospodarske družbe bodo razbremenjene regulativnih in upravnih bremen tako, da se predlaga podaljšanje roka za začetek uporabe pravil glede trajnostnega poročanja in se jim tako omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti. Predlaga se podaljšanje rokov za uveljavitev zahtev, ki izhajajo iz Direktive 2022/2464/EU za dve leti in v tem času bo Komisija v sodelovanju z državami članicami pripravila sorazmerne, utemeljene in premišljene vsebinske poenostavitve predhodno omenjene direktive. Za gospodarske družbe bodo s poenostavitvami in odlogom uporabe pravil odpravljena nepotrebna regulativna in upravna bremena, kar bo posledično rezultiralo v manjših stroških in večji konkurenčnosti EU.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Sprejem zakona ne bo imel posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

- nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja
- razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna
- razvojne dokumente EU in mednarodnih organizacij

Določbe predloga zakona ne prinašajo drugih posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona:
 - ciljnim skupinam (seminarji, delavnice),
 - širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve).
- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:
 - zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa,
 - organi, civilna družba,
 - metode za spremljanje doseganja ciljev,
 - merila za ugotavljanje doseganja ciljev,
 - časovni okvir spremljanja za pripravo poročil,
 - roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Ni drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen:

- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe:

- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja:

- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte)

- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti,

- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje:

8. Podatek o zunanjem strokovnjaku oziroma pravni osebi, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona, in znesku plačila za ta namen:

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe niso sodelovale.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport,
- mag. Dejan Židan, državni sekretar,
- Matevž Frangež, državni sekretar,
- mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg,
- Martina Gašperlin, sekretarka, vodja Sektorja za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg.

II. BESEDILO ČLENOV

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH

1. člen

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24) se v 35. členu v prvem odstavku v 2. točki letnica »2025« nadomesti z letnico »2027«.

V 3. točki se letnica »2026« nadomesti z letnico »2028«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24) v prehodni določbi v 35. členu v skladu s 5. členom Direktive (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (UL L št. 322 z dne 16. 12. 2022, str. 15; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2022/2464/EU) glede obveznosti prenosa njenih določb v nacionalno zakonodajo držav članic določa začetek uporabe 70.c, 70.č, 70.d in 683.b člena ZGD-1.

Direktiva 2022/2464/EU na novo uvaja obveznost priprave poročila o trajnostnosti, ki je zelo obsežno, v skladu z enotnimi standardi, pri čemer poročilo pregleda revizor. Ker so nova pravila zahtevna, je pomembno zagotoviti ustrezen čas za to, da se jim družbe lahko prilagodijo. Glede na to, da po vsebini poročilo o trajnostnosti nadgrajuje že obstoječo izjavo o nefinančnem poslovanju, je smiselno, da obveznost velja najprej za tiste družbe, ki so že zavezane poročati o nekaterih vidikih trajnostnosti. Skladno z načelom sorazmernosti pa se bo obveznost uvedla najpozneje za družbe, ki lahko glede na tretji odstavek 70.c člena ZGD-1 poročajo v poenostavljeni obliki. Določbe glede obveznosti priprave poročila o trajnostnosti in konsolidiranega poročila o trajnostnosti (70.c in 70.č člen ZGD-1) se torej uvajajo postopoma, in sicer:

1. za poslovno leto, ki se začne v letu 2024 za tiste velike družbe, za katere je že veljala obveznost priprave izjave o nefinančnem poslovanju oziroma konsolidirane izjave o nefinančnem poslovanju,
2. za poslovno leto, ki se začne v letu 2025 za vse preostale velike družbe in preostale obvladujoče družbe, ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena tega zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %,
3. za poslovno leto, ki se začne v letu 2026 za družbe, ki lahko glede na tretji odstavek 70.c člena ZGD-1 poročajo v poenostavljeni obliki:

- majhne in srednje družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu,
- majhne in nekompleksne institucije (če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba),
- lastne zavarovalnice in pozavarovalnice (če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba).

Rok za uveljavitev zahtev, ki izhajajo iz Direktive 2022/2464/EU, se iz poslovnega leta, ki se začne v letu 2025, podaljšuje na leto 2027 za velike družbe, (razen subjektov javnega interesa s povprečnim številom zaposlenih v poslovnem letu na bilančni presečni dan večjim od 500, ki so bili zavezani k poročanju v prvi skupini družb za poslovno leto, ki se začne v letu 2024). Ocena števila teh zavezancev po Direktivi 2022/2464/EU v tej drugi skupini družb je približno 240 velikih družb (razlika med približno 270 vsemi velikimi družbami in približno 30 velikimi družbami, ki so subjekti javnega interesa s povprečnim številom zaposlenih v poslovnem letu na bilančni presečni dan večjim od 500).

Rok za uveljavitev zahtev, ki izhajajo iz Direktive 2022/2464/EU, se iz poslovnega leta, ki se začne v letu 2026 podaljšuje na leto 2028 za vse srednje in majhne javne družbe, ki so na borzi (razen mikro družb). Ocena števila zavezancev po Direktivi 2022/2464/EU v tej tretji skupini družb je 6 družb.

K 2. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1M) (Uradni list RS, št. 102/24):

35. člen (začetek uporabe 58., 70.c do 70.d in 683.b člena zakona)

(1) Določbe spremenjenega 70.c in novega 70.č člena zakona se začnejo uporabljati:

1. za poslovno leto, ki se začne v letu 2024, za:

- velike družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan večje od 500,
- obvladujoče družbe, ki so subjekti javnega interesa in ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, ter katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na dan bilance stanja na ravni skupine večje od 500;

2. za poslovno leto, ki se začne v letu 2025, za:

- velike družbe, razen za tiste iz prve alineje prejšnje točke,
- obvladujoče družbe, ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, razen za tiste iz druge alineje prejšnje točke;

3. za poslovno leto, ki se začne v letu 2026, za:

- majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, razen za mikro družbe,
- majhne in nekompleksne institucije, če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba,
- lastne zavarovalnice in pozavarovalnice po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba.

(2) Do začetka uporabe spremenjenega 70.c in novega 70.č člena zakona se za obveznosti poročanja uporabljajo določbe 70.c člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O in 75/23), ki so se uporabljale do uveljavitve tega zakona.

(3) Določbe drugega odstavka spremenjenega 58. člena zakona, ki se nanašajo na opremo poročila o trajnostnosti z oznakami, se začnejo uporabljati, ko so zagotovljeni tehnični pogoji za njihovo izvajanje. Minister, pristojen za gospodarstvo, ob zagotovitvi tehničnih pogojev z odredbo, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določi datum, od katerega se začnejo uporabljati te določbe.

(4) Določbe novega 70.d in 683.b člena zakona se začnejo uporabljati za poslovno leto, ki se začne v letu 2028.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da skladno s 143. členom Poslovnika Državnega zbora (Uradni list Republike Slovenije, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) obravnava predlog Zakona o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) po nujnem postopku, ker je sprejem predloga zakona potreben, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

S predlogom zakona se delno prenaša Direktiva (EU) 2025/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2025 o spremembi direktiv (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 glede datumov, od katerih morajo države članice uporabljati nekatere zahteve glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (UL L št. 2025/794 z dne 16. 4. 2025; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2025/794/EU) s čimer se posega v prehodno določbo ZGD-1M, kar bo podaljšalo prehodno obdobje za poročanje o trajnostnosti, ki ga določa Direktiva 2022/2464/EU.

Direktiva 2022/2464/EU je bila ob svojem sprejetju na ravni Evropske unije prepoznana kot pomemben mejnik pri zagotavljanju preglednosti, spodbujanju trajnostnih poslovnih praks in odgovornega ravnanja ter pomeni izjemno pomemben korak k večjemu spoštovanju človekovih pravic in okolja s strani gospodarskih družb. Ker je bila ta v slovenski pravni red prenesena z ZGD-1M, ki je pričel veljati 18. 12. 2024, so gospodarske družbe v Republiki Sloveniji postavljene v neenak položaj v primerjavi z gospodarskimi družbami iz držav, ki Direktive 2022/2464/EU še niso prenesle. Gospodarske družbe v Republiki Sloveniji se namreč že pripravljajo na poročanje o trajnostnosti za leto 2025, kar pomeni, da se le-te stroškom in bremenom ne bodo mogle v celoti izogniti za ciljno obdobje. Izvajanje Direktive 2022/2464/EU v novih in težkih razmerah je ob vseh izzivih, s katerimi se soočajo gospodarske družbe, za njih izjemno stroškovno in administrativno obremenjujoče. V novih in težkih razmerah je namreč konkurenčnost gospodarstva pod pritiskom zaradi visokih cen energije, tehnološke konkurence in naraščajočih geopolitičnih napetosti. Zaradi zaščite konkurenčnega gospodarstva je treba prilagoditi zakonodajni okvir v smeri poenostavitve in razbremenitev gospodarskih družb, hkrati pa ostati zavezan k izpolnitvi ciljem evropskega zelenega dogovora. Zato je sprejem predloga zakona nujen za razbremenitev gospodarskih družb regulativnih bremen tako, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti, da se zaščiti konkurenčno gospodarstvo, saj te gospodarske družbe s svojim delovanjem lahko bistveno vplivajo na gospodarsko, socialno in finančno stabilnost.

Le z obravnavo in sprejemom predloga zakona po nujnem postopku se lahko čim prej zagotovi pravna varnost in razbremenitev gospodarske družbe regulativnih bremen tako, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti.

VI. PRILOGE

- osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona
- analize, študije
- vprašalniki
- ankete
- pobude in predlogi, ki so neposredno vplivali na odločitev za predlog zakona
- drugo